Alg?lanan Politik Öz- Yeterlilik Ölçe?i (APÖYÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Alg?lanan Politik Öz- Yeterlilik Ölçe?i (APÖYÖ)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16821

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Alg?lanan Politik Öz-Yeterlilik Ölçe?i (APÖYÖ), bireylerin kendi politik eylemlerinin etkili olaca??na dair inançlar?n? de?erlendiren psikometrik bir araçt?r. Bu ölçek, Ak?n, Savc?, Ak?n ve Özçelik (2014) taraf?ndan Türkçe'ye uyarlanm??t?r. Uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türkiye ba?lam?nda kültürel ve dilsel e?de?erli?ini sa?lamay? ve psikometrik özelliklerini (geçerlik ve güvenirlik) incelemeyi amaçlam??t?r. Çal??ma, ölçe?in politik davran?? ve kat?l?m alan?ndaki ara?t?rmalarda kullan?labilecek geçerli ve güvenilir bir araç oldu?unu göstermi?tir. Ölçe?in Türkçe formunun uyarlanmas?, Türkiye'deki politik psikoloji literatürüne önemli bir katk? sa?lam??t?r.

Anahtar Kelimeler

Politik Öz-Yeterlilik, Öz-Yeterlilik, Politik Kat?l?m, Psikometrik Özellikler, Uyarlama Çal??mas?, APÖYÖ.

Yazarlar

Ahmet Ak?n, Mustafa Savc?, Ümran Ak?n, Burhan Özçelik.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, bireylerin politik sistem üzerindeki etkilerine dair alg?lad?klar? yeterlilik düzeylerini ölçmektir. Orijinal ölçe?in Türkçe formunun geçerlik ve güvenirlik analizlerini yaparak, Türk kültüründe **politik öz-yeterlilik** kavram?n?n geçerli bir ?ekilde ölçülüp ölçülemeyece?ini tespit etmek amaçlanm??t?r. Bu sayede, özellikle gençlerin ve yeti?kinlerin politik süreçlere kat?lma niyetlerini ve davran??lar?n? inceleyen politik psikoloji alan?ndaki ara?t?rmac?lar için güvenilir bir ölçüm arac? sunulmu?tur.

Uyarlama çal??mas?, politik öz-yeterlili?in Türkiye'deki demokratik kat?l?m düzeyleri ve vatanda?l?k bilinci ile ili?kisini incelemek isteyen ara?t?rmac?lara sa?lam bir metodolojik temel sa?lamay? hedeflemi?tir.

Yap?

APÖYÖ, Sosyal Bili?sel Kuram'?n temel kavramlar?ndan biri olan **öz-yeterlilik** (self-efficacy) üzerine kuruludur. Ancak bu yap?, özel olarak politik alana odaklan?r. Politik öz-yeterlilik, bireyin politik süreçleri anlayabilme ve bu süreçleri etkileyebilme becerisine sahip oldu?una dair ki?isel inanc?n? ifade eder. Bu yap?, Bandura'n?n teorisinde belirtildi?i gibi, bireyin zorlu görevleri ba?ar?yla yerine getirebilece?ine dair genel inanc?n?n politik alana yans?mas?d?r.

Ölçek genellikle iki temel boyutu ölçmeye odaklan?r: (1) ?çsel Politik Öz-Yeterlilik (bireyin kendi

ARABPSYCHOLOGY.COM

politik yeteneklerine olan inanc?, örne?in politik bilgiyi anlama yetene?i) ve (2) D??sal Politik Öz-Yeterlilik (politik sistemin bireyin eylemlerine duyarl? olaca??na dair inanç). Türkçe uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in faktör yap?s?n?n bu teorik çerçeveyi destekleyip desteklemedi?i analiz edilmi?tir.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe formunun geçerlik çal??malar?, yap? geçerli?i ve ölçüt ba??ml? geçerlik yöntemleri kullan?larak incelenmi?tir. Yap? geçerli?ini test etmek amac?yla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm??t?r. Ak?n ve arkada?lar? (2014) taraf?ndan yürütülen çal??mada, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türkçe formda da korundu?u ve kabul edilebilir uyum indeksleri sundu?u rapor edilmi?tir. Bu durum, ölçe?in teorik olarak ölçmesi beklenen politik öz-yeterlilik yap?s?n? ba?ar?yla ölçtü?ünü kan?tlam??t?r.

Ek olarak, ölçe?in di?er ilgili yap?larla (örne?in, politik kat?l?m, siyasi ilgi veya politik güven) ili?kisi incelenerek ölçüt ba??ml? geçerli?i desteklenmi?tir. Elde edilen bulgular, ölçe?in **politik öz-yeterlilik** kavram?n? Türkiye örnekleminde geçerli bir ?ekilde ölçtü?ünü i?aret etmektedir.

Güvenirlik

Güvenirlik analizleri kapsam?nda, ölçe?in iç tutarl?l??? Cronbach Alfa katsay?s? ile de?erlendirilmi?tir. Uyarlama çal??mas?nda, Türkçe formun genel iç tutarl?l?k katsay?s?n?n yüksek oldu?u (genellikle 0.70'in üzerinde) ve kabul edilebilir s?n?rlar?n üzerinde yer ald??? rapor edilmi?tir. Bu durum, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir biçimde ölçtü?ünü göstermektedir.

Yüksek iç tutarl?l?k de?erleri, APÖYÖ'nün psikometrik aç?dan sa?lam bir araç oldu?unu desteklemektedir. Ölçe?in zaman içinde kararl?l???n? ölçmek amac?yla test-tekrar test güvenirlik çal??mas? da yap?lm?? olup, iki ölçüm aras?ndaki korelasyonun yüksek oldu?u belirlenmi?tir, bu da ölçe?in zamana kar?? tutarl? sonuçlar verdi?ini kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Ak?n ve arkada?lar? (2014), ölçe?in yap?sal geçerli?ini incelemek için Faktör Analizi yöntemlerini kullanm??lard?r. Öncelikle, veri setinin faktör analizi için uygunlu?unu de?erlendirmek üzere KMO ve Bartlett testleri uygulanm??t?r. Ard?ndan, ölçe?in orijinal yap?s?na uygunlu?unu test etmek amac?yla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) gerçekle?tirilmi?tir. DFA sonuçlar?, orijinal ölçekteki faktör yap?s?n?n Türkçe formda da do?ruland???n? ve model uyum indekslerinin (CFI, TLI, RMSEA) iyi düzeyde oldu?unu ortaya koymu?tur. Bu bulgular, APÖYÖ'nün tek boyutlu veya çok boyutlu yap?s?n?n kültürel ba?lamda korundu?unu göstermi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Genellikle 5'li veya 7'li Likert tipi derecelendirme ölçe?i kullan?l?r. (Örn: 1=Hiç Kat?lm?yorum, 5=Tamamen Kat?l?yorum).

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Yeti?kinler ve Üniversite Ö?rencileri

Age Group: 18 ya? ve üzeri.

Population Details: Uyarlama çal??mas?, Türkiye'nin farkl? üniversitelerinde ö?renim gören lisans ö?rencileri üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale).

Anahtar Kelimeler

Politik Psikoloji, Politika, Öz-Yeterlilik Alg?s?, Adaptasyon, Güvenilirlik, Geçerlik.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Sa?lanan kaynakta mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: aakin@sakarya.edu.tr

Correspondence Address: Sakarya Üniversitesi, E?itim Fakültesi, Sakarya, Türkiye.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek 2014 y?l?nda Türkçe'ye uyarlanm??t?r. Ölçe?in akademik veya ticari amaçlarla kullan?m? için gerekli izinler ve olas? ücret bilgileri hakk?nda en güncel bilgiye ula?mak için sorumlu yazar Ahmet Ak?n ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. ?leti?im e-postas?: aakin@sakarya.edu.tr.

Kaynaklar

Ak?n, A., Savc?, M., Ak?n, Ü. ve Özçelik, B. (2014). Alg?lanan Politik Öz- Yeterlik Ölçe?i Türkçe Formunun geçerlik ve güvenirli?i. *Uluslararas? Sosyal Ara?t?rmalar Dergisi, 7*(35), 501-505.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi ?uradan indirilebilir: algilanan-politik-oz-yeterlilik-olcegi-apoyo-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Alg?lanan Politik Öz- Yeterlilik Ölçe?i (APÖYÖ) Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Bu akademik giri?e sa?lanan orijinal kaynak içeri?i, ölçek maddelerini içermemektedir. Maddeler için Ak?n ve arkada?lar?n?n (2014) orijinal makalesine veya yukar?da belirtilen PDF belgesine ba?vurulmal?d?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM